

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

Aika 23.04.2025 16:00 - 18:14

Paikka Askonkatu 2, kokoustila Salpausselkä/Vesijärvi 4. krs

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	McCarron Francis	puheenjohtaja	
	Hälinen Ville	I varapuheenjohtaja	
	Viinikka Anneli	jäsen	Esteellinen § 51
	Sairomaa Tomi	jäsen	
	Lindroos Mikko	jäsen	
	Nikkilä Ville	jäsen	
	Närhi Anita	jäsen	
	Tuomi Maarit	jäsen	
	Kastehelmi Minerva	jäsen	
	Lampinen Minna	kaupunginhallituksen edustaja	
	Helminen Juha	suunnittelujohtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
	Kujala Kirsi	kaupunginpuutarhuri, asiantuntija	asiantuntijaesittely klo 16.05–16.23 / Leikkialueiden palveluverkkotarkastelu 2026–2035 (§ 50)
	Leppäaho Pasi	kunnossapitopäällikkö, asiantuntija	asiantuntijaesittely klo 16.23–16.54 / Alueurakoiden tarjoukset
	Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Sorsa Tuomas	II varapuheenjohtaja	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	

Kaupunkiympäristölautakunnan puolesta

Francis McCarron

Risto Uotila

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ville Hälinen

Minerva Kastehelmi

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 29.04.2025

Risto Uotila

hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 43	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 44	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 45	Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus A-2936 Helsingintie kaduksi, Jokimaa, Laune	6
§ 46	Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus A-2937 Uudenmaankadun tiealue kaduksi, Laune, Nikkilä, Kerinkallio ja Renkomäki	12
§ 47	Valtuustoaloite: Ruolan Ostoskeskus ja sen luonteiskulmaan sijoittuva Möysän Liiketalo saisi sr-merkinnän tai sitä tarkasteltaisiin ympäristöä säilyttävin periaattein	17
§ 48	Valtuustoaloite: Lahden Viihassa ja Ahtialassa sijaitsevan Sipurantien liikenneturvallisuuden välitön parantaminen kustannustehokkaasti ja nopeasti	24
§ 49	Tonttikohtaisen viherkertoimen tavoitearvot Lahdessa	29
§ 50	Leikkialueiden palveluverkkotarkastelu 2026-2035	36
§ 51	Jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu ja rakentaminen Loviisanpässinraitin yli	44
§ 52	Vastaus oikaisuvaatimukseen koskien kaupunkiympäristölupalautakunnan päätöstä 03.03.2025 § 26 tilapäisen alueen käyttöluvan kumoamisesta	46
§ 53	Myllysaarenkadun pysäköintialueen katusuunnitelma ja Myllysaaren raittisiltojen 1, 2 ja 3 yleispiirrustukset	50
§ 54	Katinpuiston leikkialueen puistosuunnitelma	56
§ 55	Patomäenpuiston leikkialue 1 puistosuunnitelma	60
§ 56	Työohjelmamuutos 2 / 2025	64
§ 57	Tiedoksi merkittävät asiat	67
§ 58	Muut asiat	68

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 43

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

nro 5

§ 44

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin I varapuheenjohtaja Ville Hälinen ja jäsen Minerva Kastehelmi.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 45

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus A-2936 Helsingintie kaduksi, Jokimaa, Laune

1293/10.02.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaavoitusarkkitehti Marja Mustakallio p. 050 387 8708

kiinteistöinsinööri Mika Järvelä p. 050 3985386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2936 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan ja asemakaavamuutoksen ehdotuksen A-2936.”

Perusteluosa

Asemakaava-alue sijaitsee Jokimaan ja Launeen kaupunginosissa. Suunnittelualue käsittää Helsingintien (Mt 140) välillä Porvoonjoki – Ala-Okeroistentie noin 1,8 km:n

pituudelta sekä Lahden eteläisen kehätien eritasoristeyksineen välillä Porvoonjoki - Patomäen tunneli noin 1 km:n pituudelta.

Alueen pinta-ala on n. 21,2 ha. Asemakaavatyön tavoitteena on kaavoittaa Helsingintien (Mt 140) tiealue katualueeksi. Eteläisen kehätien eritasoristeyksen kohdalla asemakaavoitetaan eritasoristeysalue ramppeineen sekä tarkistetaan Lahden eteläisen kehätien tiealueen rajat välillä Porvoonjoki - Patomäen tunneli jo aiemmin tiesuunnitelman mukaan toteutetun mukaiseksi.

Kaava laaditaan kaupungin aloitteesta.

Helsingintien kunnossapito on siirtynyt jo Lahden eteläisen kehätien valmistumisen jälkeen valtiolta Lahden kaupungin kunnossapitoon. Asemakaava ja asemakaavan muutos on toteava, jolla osoitetaan Helsingintien tiealueen muutos katualueeksi sekä Lahden eteläisen kehätien jo rakennettu alue tiealueeksi.

Katualueen varrelle on osoitettu paikoin liittymäkieltomääräyksiä sekä suojaviheraluetta. Uusia liittymäpaikkoja ei ole tarpeen osoittaa.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella alueelle muodostuu:

tiealuetta (LT)	9,4 ha
katualuetta	6,9 ha
suojaviheraluetta (EV)	4,7 ha
vesialuetta	0,2 ha

Kaavatyöllä ei ole kytköstä Lahden kaupungin strategiaan 2030 (KV 14.3.2022 § 35).

Kaava edistää vuoden 2024 kärkihanketta 4. Hyvinvoiva Lahti huomioimalla laajemmin katu- ja kaupunkivihreä suunnittelussa ja infran rakentamisessa.

Kaavamuutos mahdollistaa kadunpitosopimuksen tekemisen jälkeen katu- ja kaupunkivihreän kehittämisen.

Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti kaava mahdollistaa kaupungin pääliikenneväylien ympäristön kohentamisen.

Vaikutusten arviointi

Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä kaupunkikuvallisia vaikutuksia.

Kaavamuutoksella valtion ylläpitämästä tiealueesta kaupungin ylläpitämäksi katualueeksi on taloudellisia vaikutuksia kuntatalouteen lisäämällä kaupungille peruskorjaus-, rakentamis-, hoito- ja ylläpitokustannuksia. Katualueen kunnossapitovastuu on jo siirtynyt valtiolta kaupungille. Myös Helsingintien mahdollisten melusuojarakenteiden rakentaminen ja ylläpitovastuu siirtyy kaupungille.

Helsingintien hallinnollinen muutos tiestä kaduksi ei vaikuta suoraan liikennemääriin, eikä siten myöskään liikenteen aiheuttamaan meluun.

Hallinnollinen muutos mahdollistaa joustavammin muutoksia esim. tonttiliittymiin, pyöräilyn ja jalkakäytävien kehittämiseen sekä viherympäristön laadun ja hulevesien käsittelyn parantamiseen.

Asemakaavan muutoksella osoitettava katualue otetaan kadunpitopäätöksellä kaupungin kaduksi.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu 6.3.2024 julkaistussa kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 16.10.2024 ja luonnosvaiheen kuuleminen on pidetty 7.11.–27.11.2024. Kaava-aluetta laajennettiin työn aikana Lahden eteläisen kehätien suunnassa ja naapurimaanomistajille lähetettiin kirjeitse lisäkuuleminen 13.3.–27.3.2025. Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on pidetty työneuvottelu 20.2.2025.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 6 kpl lausuntoja ja 1 kpl mielipiteitä. Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Muilla ei ollut lausuttavaa kuin Uudenmaan ELY-keskuksella. ELY-keskuksen kanssa pidettiin työneuvottelu 20.2.2025, jossa sovittiin Lahden eteläisen kehätien ja Helsingintien eritasoristeyksen tie- ja katualueiden kaavallisesta esittämistavasta sekä tietöimituksen tarkistuksesta, joka tehdään kaavan tultua lainvoimaiseksi.

Jokimaan omakotiyhdistys jätti mielipiteen, joka koski nykyisen alikulkumerkinnän säilyttämistä Kukonkosken ja Helsingintien risteyksen kohdalla, 50 km/h nopeusrajoitusta, melusuojamääräysten lisäämistä kaavaan, turvallisten kulkuyhteyksien säilyttämistä lähileikkialueille raskaan liikenteen lisääntyessä.

Kaavoittajan vastine:

Kukonkosken ja Helsingintien risteyksen alikulkumerkintä on lisätty. Nopeusrajoituksia ei määritellä asemakaavassa, mutta suunnittelualueelle on asetettu 50 km/h nopeusrajoitus Helsingintien alueelle. Liikennemerkkit on pääosin jo asennettu ja viimeiset liikennemerkkit ovat tulossa lähiaikoina. Katualueelle ja suojaviheralueelle (EV) voidaan rakentaa melusuojarakenteita ilman, että niitä on merkitty kaavaan. Toteutusmahdollisuus ja tarve tutkitaan tapauskohtaisesti. Kaavamuutoksella ei vaikuteta suoraan Helsingintien liikennemääriin, eikä siten myöskään liikenteen aiheuttamaan meluun. Helsingintien ylityksissä on keskisaarekkeet. Keskisaarekkeilla ja nopeusrajoituksen laskulla pyritään takaamaan turvalliset ylitysmahdollisuudet. Alueella on kolme valo-ohjattua risteystä.

Tonttijako

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä ei ole tarpeen tehdä tonttijakoa.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaava ja asemakaavan muutos ei vaadi maankäytösopimusta. Tiealueen muuttamisesta kaduksi on sovittu Lahden eteläisen kehätien rakentamisen yhteydessä valtion kanssa. Kaavatyöstä ei peritä maksua.

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosääntö 2025/01, Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukko: Kaavoitus, tonttijako ja kiinteistönmuodostus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: kuulutus, kirje + kuulutus osallisille, kh

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY – keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 1 A-2936 Kaavaehdotuskartta

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

- 2 A-2936 Kaavaselostus ja seurantalomake
- 3 A-2936 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- 4 A-2936 Luonnosvaiheen lausunnot
- 5 A-2936 Luonnosvaiheen mielipide

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 46

Asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus A-2937 Uudenmaankadun tiealue kaduksi, Laune, Nikkilä, Kerinkallio ja Renkomäki

1300/10.02.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaavoitusarkkitehti Marja Mustakallio p. 050 387 8708

kiinteistöinsinööri Mika Järvelä p. 050 3985386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavaehdotuksen ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2937 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan ja asemakaavamuutoksen ehdotuksen A-2937.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Asemakaava-alue sijaitsee Launeen, Nikkilän, Kerinkallio ja Renkomäen kaupunginosissa. Suunnittelualue käsittää Uudenmaankadun (Mt 167) välillä Pohjoinen Liipolankatu – Hankaankatu noin 3,85 km:n pituudelta sekä Lahden eteläisen kehätien eritasoristeyksineen välillä Patomäen tunneli – Liipolan tunneli noin 1,4 km:n pituudelta.

Alueen pinta-ala on n. 36,6 ha. Asemakaavatyön tavoitteena on kaavoittaa Uudenmaankadun (Mt 167) tiealue katualueeksi. Lahden eteläisen kehätien eritasoristeyksen kohdalla laaditaan asemakaava Uudenmaankadun länsipuolella olevalle osalle. Itäpuolella olevalla osalla tarkistetaan kehätien tiealueen rajat välillä Patomäen tunneli - Liipolan tunneli jo aiemmin tiesuunnitelman mukaan toteutetun mukaiseksi.

Kaava laaditaan kaupungin aloitteesta.

Uudenmaankadun kunnossapito on siirtynyt jo Lahden eteläisen kehätien valmistumisen jälkeen valtiolta Lahden kaupungin kunnossapitoon. Asemakaava ja asemakaavan muutos on toteava. Kaavaehdotuksessa osoitetaan Uudenmaankatu tiealueesta katualueeksi sekä Lahden eteläisen kehätien jo rakennettu alue eritasoristeyksineen tiealueeksi.

Katualueen varrelle on osoitettu paikoin liittymäkieltomääräyksiä sekä suojaviheraluetta. Uusia liittymäpaikkoja ei ole tarpeen osoittaa.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella alueelle muodostuu:

tiealuetta (LT)	13,9 ha
katualuetta	21,2 ha
kevyen liikenteen kadut (jk/pp)	0,02 ha
suojaviheraluetta (EV)	1,5 ha

Kaavatyöllä ei ole kytköstä Lahden kaupungin strategiaan 2030 (KV 14.3.2022 § 35).

Kaava edistää vuoden 2024 kärkihanketta 4. Hyvinvoiva Lahti huomioimalla laajemmin katu- ja kaupunkivihreä suunnittelussa ja infran rakentamisessa. Kaavamuutos mahdollistaa kadunpitosopimuksen tekemisen jälkeen katu- ja kaupunkivihreän kehittämisen.

Lahden arkkitehtuuripoliittisen ohjelman 2022 (KV 5.9.2022 § 86) mukaisesti kaava mahdollistaa kaupungin pääliikenneväylien ympäristön kohentamisen.

Vaikutusten arviointi

Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä kaupunkikuvallisia vaikutuksia.

Kaavamuutoksella valtion ylläpitämästä tiealueesta kaupungin ylläpitämäksi katualueeksi on taloudellisia vaikutuksia kuntatalouteen lisäämällä kaupungille peruskorjaus-, rakentamis-, hoito- ja ylläpitokustannuksia. Katualueen kunnossapitovastuu on jo siirtynyt valtiolta kaupungille. Myös Uudenmaankadun mahdollisten melusuojarakenteiden rakentaminen ja ylläpitovastuu siirtyy kaupungille.

Uudenmaankadun hallinnollinen muutos tiestä kaduksi ei vaikuta suoraan liikennemääriin, eikä siten myöskään liikenteen aiheuttamaan meluun.

Hallinnollinen muutos mahdollistaa joustavammin muutoksia esim. tonttiliittymiin, pyöräilyn ja jalkakäytävien kehittämiseen sekä viherympäristön laadun ja hulevesien käsittelyn parantamiseen.

Asemakaavan muutoksella osoitettava katualue otetaan kadunpitopäätöksellä kaupungin kaduksi.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu 6.3.2024 julkaistussa kaavoituskatsauksessa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 16.10.2024 ja luonnosvaiheen kuuleminen on pidetty 7.11.–27.11.2024. Kaava-aluetta laajennettiin työn aikana Lahden eteläisen kehätien suunnassa ja naapurimaanomistajille lähetettiin kirjeitse lisäkuuleminen 13.3.–27.3.2025. Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa on pidetty työneuvottelu 20.2.2025.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 6 kpl lausuntoja. Mielenpitoja ei jätetty. Luonnosvaiheen lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Muilla lausunnonantajilla ei ollut lausuttavaa kuin Uudenmaan ELY-keskuksella. ELY-keskuksen kanssa pidettiin työneuvottelu 20.2.2025, jossa sovittiin Lahden eteläisen kehätien ja Uudenmaankadun eritasoristeyksen tie- ja katualueiden kaavallisesta esittämistavasta sekä tietöimituksen tarkistuksesta, joka tehdään kaavan tultua lainvoimaiseksi.

Tonttijako

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä ei ole tarpeen tehdä tonttijakoa.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaava ja asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta. Tiealueen muuttamisesta kaduksi on sovittu Lahden eteläisen kehätien rakentamisen yhteydessä valtion kanssa. Kaavatyöstä ei peritä maksua.

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosääntö 2025/01, Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukko: Kaavoitus, tonttijako ja kiinteistönmuodostus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: kuulutus, kirje + kuulutus osallisille, kh

Kh: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä muistutuksen tekijöille, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY – keskukselle.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,

sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 6 A-2937 Kaavaehdotuskartta
- 7 A-2937 Kaavaselostus ja seurantalomake
- 8 A-2937 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 9 A-2937 Luonnosvaiheen lausunnot

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 47

Valtuustoaloite: Ruolan Ostoskeskus ja sen luonteiskulmaan sijoittuva Möysän Liiketalon saisi sr-merkinnän tai sitä tarkasteltaisiin ympäristöä säilyttävin periaattein

4996/00.01.01.03/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupunginarkkitehti Johanna Palomäki p. 050 387 8715

kaavoitusarkkitehti Tuomas Helin p. 044 482 6337

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Tapani Ripatti 11.11.2024:

”ALOITE: Ruolan ostoskeskus.

Esitän, että Ruolan Ostoskeskus ja sen luonteiskulmaan sijoittuva Möysän Liiketalon (asemakaava 398A-493) saisi sr-merkinnän tai sitä tarkasteltaisiin ympäristöä säilyttävin periaattein.

PERUSTELUOSA.

Tein aloitteeni, koska on käynyt ilmi, että ko. alueen omistava Kiinteistö-Oy Itä-Aukio on käynnistänyt jo v. 2019 ”alueen kehittämishankkeen”, jonka keskeisenä

ajatuksena on alueen myynti saksalaiselle päivittäistavarakauppaketjulle. Se haluaa rakentaa alueelle brändinsä mukaisen massiivisen liikerakennuksen. Tämä merkitsisi koko nykyisen ostoskeskuksen katoamista sekä alueella olevien palveluiden - ehkä postipalveluita lukuunottamatta – häviämistä.

Aloitteellani haluan ensinnäkin korostaa sitä tosiseikkaa, että rakennusten purkamisella menetetään sellaisia arvoja, joita ei saa uuden rakentamisella takaisin. Lisäksi kannattaa muistaa, että ostoskeskus liittyy laajemman Ruolan alueen kokonaisuuteen sitä täydentäen.

80-luvulla rakennettu Möysän liiketalo ei kuulu alkuperäiseen Ruolan kaavaan, mutta se on kuitenkin palveluiden kannalta tärkeä.

Ostarin alueen kehittämisen kannalta voitaneen myös pohtia mahdollisuutta saneerata aluetta pala kerrallaan.

Aloitteellani haluan toki myös herättää laajemminkin keskustelua Lahden lähiöiden kehittämistarpeista. Keskustan kehittämisestä puhutaan ihan riittävästi.

Ruolan alue ei ole nykyisin voimassa olevassa asemakaavassa erikseen suojeltu. Kaavamääräysten (K-5-käyttötarkoitusteksti) mukaan ostoskeskuksen tontti on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta, jolle voidaan sijoittaa myös julkisen hallinnon ja palvelujen tiloja. Asuinhuoneistoja sallitaan vain kiinteistönhoidolle välttämätöntä henkilökuntaa varten.

SR-MERKINTÄ.

Sr-merkintä kaavassa tarkoittaa sitä, että rakennus on määrätty säilytettäväksi tai suojelluksi. Suojelulla halutaan turvata talojen arkkitehtuuriset, rakennushistorialliset ja kulttuurihistorialliset arvot. Ruolan ostoskeskus koostuu useita eri aikoina rakennetuista matalista rakennuksista, jotka muodostavat kiinnostavan kokonaisuuden.

Haluan aloitteellani mitata sr-merkinnän joustavuutta kysymällä: Voiko Ruolan ostoskeskuksen aluetta ajatella kokonaisuutena, jonka sisällä olevia rakennelmia voidaan käsitellä ikäänkuin sr-merkinnällä varustetun rakennuksen sisätiloina.

RUOLAN OSTARI

Ostoskeskus valmistui vuonna 1965. Se mitoitettiin n. 2500 ihmisen päivittäiseen käyttöön. Sen luoteiskulmaan rakennettiin vuonna 1989 Möysän Liiketalo. Yleiskaavassa sekä maakuntakaavassa Ruolan alue on katsottu rakennetun kulttuuriympäristön kannalta arvokkaaksi. Ne ohjaavat asemakaavoitusta.

Ostoskeskus on pieteetillä toteutettu, välittävä elementti kaupunkimaisen- ja lähiörakentamisen liitoskohdassa. Se edustaa ostoskeskusarkkitehtuurin kulta-aikaa ja massoitteeltaan ns. sisäpihamallia.

Ostarin piha-alueelle on sekä istutuksia että vesiallas, jossa on kuvanveistäjä Viljo Mäkisen Sukeltaja-patsas. (Patsas on nyt kunnostettavana). Ostoskeskuksen mittakaavaa on kuvattu sanalla ”inhimillinen”.

Suuresti kunnioittamani kaupunkirakentamisen tutkija Riitta Niskanen on todennut Ruolan ostarista vuonna 2000: Aluekokonaisuus on arvioitu sommittelultaan ansiokkaaksi ja vähäeleisyydessään visuaalisesti tehokkaaksi.

OSTOSKESKUS NYT (Viipurintie 1)

Maankäyttö- ja rakennuslaki §166 toteaa ”Rakennusten omistajilla on velvollisuus pitää rakennus ympäristöineen hyvässä kunnossa”.

Ruolan ostoskeskuksen omistavan Kiinteistö-Oy Itä-Aukion intresseissä on liiketoiminnan voitto ei Ruolan alueen tai taloudellisten riskien otto ostarin kehittämiseksi. Aluepoliittisten tavoitteiden toteuttaminen ei ole sen vastuulla.

Mielestäni kiinteistöyhtiö ei ole ollut kiinnostunut alueen kunnostamisesta, josta johtuen kaikki ostarin rakennukset ovat kattavan peruskorjauksen tarpeessa. Jotenkin tyypillinen tapa Lahdessa!

Kiinteistöyhtiö käynnisti kaavamuuotos- ja kiinteistökehityshankkeen syksyllä 2019 ostoskeskuksen kehittämiseksi (ESS 24.2.2020).

Tällä hetkellä ostarin ja Liiketalon kiinteistöissä ei ole yhtään liiketilaa tyhjänä. Niissä toimii liikuntayritys, ravintola, valokuvaamo, käsityökeskus Kankurin ilo, valokuvaamo, Kukkakauppa, R-kioski, apteekki, Lahden hierontakoulu.

Ikävät Faktat.

- Tontin viheralueen kasvit ovat hoitamattomia, ostoskeskuksen piha-alueella oleva vesiallas on kunnostamisen tarpeessa. Sukeltaja-patsas on kunnostettavana.
- Liikehuoneet ovat pieniä. Rakennukset ovat kuitenkin rakennusjärjestelmänsä puolesta muuntojoustavia ja ne taipuvat ominaisuuksiltaan moneen eri käyttöön.
- Taloudelliselta kannalta tarkasteltuna rakennusten säilyttäminen nykyisellään ja korjaaminen ei ole mielekästä.

KANNATTAA MUISTAA.

- Ostoskeskus sijoittuu autoliikenteen solmukohtaan; Viipurintien, Karjalankadun ja Ahtialantien risteykseen.
- Möysässä, lähellä Ruolan ostoskeskusta ovat mm. Harjula-setlementti ja Harjula-keskus sekä palvelukeskus Onnelanpolku.
- Viipurintie 2:een, vanhan Möysän Esson tontille on tehty suunnitelmat, jotka tuovat alueelle kaksi yhdeksänkerroksista kerrostaloa.
- Vanhalle VPK:n tontille (Möysänkatu 5 & 5b) tulee ikäihmisten yhteisöllisen asumisen kohde.

Ruolan ostoskeskuksessa tulee olla monenlaisia palveluita eri-ikäisille ihmisille.

UHKA ja MAHDOLLISUUS.

Pahin uhkakuva on, että Ruolan ostari ja Möysän Liiketalo autioituvat rakennusmassan rapistumisen seurauksena ja alue muuttuu Hämeenkadun

”kummitustaloakin” pahemmaksi ”kummitusalueeksi”. Toinen vaihtoehto on se, että kansainvälinen yritys tuhoaa koko Ruolan alueen historialliset, kulttuurilliset ja yhteisölliset arvot. Kolmas vaihtoehto on, että jos Lahdessa onnistuttaisiin yhdistämään 60-luvun ostoskeskuksen luonne ja historia sekä nykyhetken ja tulevaisuuden liiketaloudelliset vaatimukset (sr-merkintä tai ympäristöä ja historiaa säilyttävä saneeraaminen), tehtäisiin kaiketi suomalaista kaavoitushistoriaa. Tuolloin päivitettäisiin nimittäin koko Ruolan alueen ilme, joka on merkittävä osa Lahden kaavoitushistoriaa.

ASUKASILTA

Möysän koulussa järjestettiin 14.3.2024 asukasilta, jossa käsiteltiin ostoskeskuksen sekä sen lähialueen kaavasuunnitelmia.

Illassa lausuttua:

- Asun Möysässä Tenavankadulla. Täällä alueella asuu monia ikäihmisiä ja me käytämme Möysän ostarin palveluja, kuten apteekkia, kukkakauppaa ja R-Kioskia. Ne ovat tärkeitä lähipalveluja. Näille lähipalveluille tulee jäädä toimitilat.

- Nykyisin ostarilla on sellaisia palveluja, mitä me asukkaat käytämme. Apteekki, R-Kioski, kukkakauppa ensisijaisina, joskus myös hierontapalveluja kipeytyneiden lihasten hoitamiseksi. ESS:ssä julkaistun luonnoksen mukaan uusi liikeyritys veisi nämä palvelut lähialueelta. EI HYVÄ!

PS. en ole maininnut ostajakandidaattia nimeltä, koska se ei ole oleellisin asia asiassa.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Ruolan ostoskeskus ja Möysän liiketalo ovat kaavoituksen vuoden 2025 työohjelmassa. Ruolan ostoskeskuksen omistajien tahtotila rakennusten

purkamisen suhteen on selkeä, mikä otetaan alueen kehittämisessä huomioon. Kaavatyön etenemisestä ja osallistumismahdollisuuksista kerrotaan [kaavatyökohteen verkkosivulla](#). Ruolan ostoskeskusta koskevat ratkaisut tehdään kyseisessä kaavaprosessissa, jonka yhteydessä kuullaan kattavasti kaikkia asianosaisia ja jossa aluetta tarkastellaan kokonaisuutena kaikki arvot mahdollisuuksien mukaan yhteensovittaen.

Alueen kehittämiselle haasteita asettavat muun muassa mittavaksi kertynyt peruskorjaustarve, rakennusten mitoitus (verraten pienet liikehuoneistot) ja tontin pienehkö koko sekä viereisten tonttien olemassa olevat rakennukset, jotka sijoittuvat lähelle tontin rajoja. Kaavoituksessa on tutkittu ja tutkitaan erilaisia vaihtoehtoja. Palveluiden säilymisen tärkeys alueellisesti, rakennusten kulttuurihistorialliset arvot ja korjaamisen ekologisuus ovat mm. tunnistettuja arvoja, jotka huomioidaan kaavaprosessissa.

Viitatus linkin tiedot:

- Verkkosivun nimi: Möysä, Viipurintie 1, Ruolan ostoskeskus - Lahti
- Viittauspäivämäärä: 12.3.2025
- Verkkosivun tarkka osoite: <https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkiympariston-suunnittelu/asemakaavoitus/kaavatyokohteet/moysa-viipurintie-ruolan-ostoskeskus/>
- Lisähuomio: verkkosivu poistuu käytöstä kaavoitusprosessin valmistuttua

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Kh: kv

Kv: tiedoksi asian valmistelijoille

Liitteet

10 Valtuustoaloite: Ruolan ostoskeskus (11.11.2024)

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 48

Valtuustoaloite: Lahden Viuhassa ja Ahtialassa sijaitsevan Sipurantien liikenneturvallisuuden välitön parantaminen kustannustehokkaasti ja nopeasti

631/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen, p. 044 416 3503

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Milla Bruneau ja 17 muuta valtuutettua jättivät 3.2.2025 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Lahden kaupunginvaltuuston 3.2.2025 pidetyn kokouksen esityslistan pykälässä 8 hyväksyttiin asemakaavaehdotus A-2939, Viuha, Ahtiala, Sipurantien kaavoittamisesta kaduksi.

Lahden kaupungin aloitteesta tehdyn asemakaavatyön tavoitteena oli Sipurantien kaavoittaminen kaduksi Savontien-Ahtialantien välisillä asemakaavoittamattomilla tieosuuksilla, minkä jälkeen tiealueiden omistus siirrettäisiin valtiolta kaupungille.

Vastuu Sipurantien ylläpidosta on kuitenkin jo siirretty kaupungille.

Kaavan vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja luonnosvaiheen kuuleminen tapahtui vuoden 2024 aikana. Muilla tahoilla ei kaavaluonnokseen ollut huomauttamista, mutta luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin lausuntoja mm. Sipurantien liikenneturvallisuutta vakavasti haittaavasta Ylä-Viuhantien tieliittymän muuttuneesta kohdasta.

Kaksikaistainen Sipurantie mutkittelee Alasenjärven selännealueella maastoa myötäillen. Tien eteläpuolella kulkee yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, jonka ELYkeskus rakensi vuonna 2022 (<https://www.ess.fi/paikalliset/4672502>). Sipurantie kokooa pientaloalueille johtavien katujen ja yksityisteiden liikenteen. Sipurantien nopeusrajoitus on 50 km/h ja liikennemäärät tiellä ovat vähäiset. Tieliikenneonnettomuustilastoissa tiellä on sattunut eniten ulosajoja.

ELY-keskus rakennutti edellä mainitun pyörätien ja työn yhteydessä aiempi Ylä-Viuhantielle vievä tieliittymä siirtyi *Takkulasta päin* tultaessa alemmas, mistä johtuen näkyvyys liittymään kääntyessä *Takkulaan päin* katsoessa on huonontunut merkittävästi – lähes kokonaan. Tieliittymä siirtyi ikään kuin ”mäennypylän väärälle puolelle”. Asukkaat ilmaisivat huolensa asiasta ELY:lle jo pyörätien rakennustyön yhteydessä, mutta ELY:n mukaan suunnitelmiin ei enää voitu tehdä muutoksia.

Nyt kun valtuusto on päättänyt Sipurantien kaavoittamisesta kaduksi on kaupungin mahdollista parantaa kadun turvallisuutta muuttamalla asukkaiden kanssa keskustellut ja kaavaprosessissa esille tuodut liikenneturvallisuutta merkittävästi haittaavat seikat **nopeasti ja kustannustehokkaasti**. Asiaa kommentoi mm. Uudenmaan ELY-keskuksen liikenneturvallisuuden johtava asiantuntija tammikuussa 2025 ilmestyneessä lehtiartikkelissa, jossa alueen asukkaat osoittivat myös huolensa tieliittymän vaarallisuudesta. <https://www.ess.fi/paikalliset/8206295>

Risteyksen turvallisuuden parantamiseksi on muutamia vaihtoehtoja, joista osa on toteutettavissa helposti, kustannustehokkaasti ja nopeasti ja osa ovat sellaisia, että ne vaativat enemmän suunnittelua ja resursseja. On pohdittava ainakin

- 1) **nopeusrajoituksen alentamista** risteyksen kohdalla molemmista suunnista tultaessa (liikennemerkkit molempiin suuntiin),
- 2) **vaarallisesta risteyksestä varoittamista** (liikennemerkkit molempiin suuntiin),
- 3) **hidasteiden lisäämistä** ja
- 4) mahdollisesti myös Ylä-Viuhantien **risteyksen siirtämistä**.

Koska alueella ei ole voimassaolevaa asemakaavaa Ylä-Viuhantie on yksityistie, jonka kunnossapidosta vastaa tiekunta.

Kaavaselostuksessa kerrotaan, että jos ennestään olevan yksityisen tien liittymän muuttuneen käytön johdosta aiheutuu vaaraa liikenteelle, yksityisen tien pitäjä on velvollinen tienpitoviranomaisen ohjeiden mukaan muuttamaan liittymän sellaiseksi, että siitä aiheutuva haitta poistuu taikka vähenee, sekä hakemaan tarpeen vaatiessa uutta liittymälupa ja kustannuksista vastaa yksityisen tien pitäjä. Eli mahdolliset muutokset liittymään tulisi toteuttaa yksityistiekunnan toimesta ja kustannuksella mutta kaupungin luvalla.

Valtuustoaloitteen valmistelussa ja vastauksessa on huomioitava mahdollisen prosessin yhteydessä kaupungin ja yksityisen tien tieosuuskunnan vastuut siten, etteivät vastuut tiekunnalle tule mahdottomiksi toteuttaa ja vastuunjaossa esim. Sipurantien kunnossapidosta ei ole tulkinnanvaraa.

Valtuustoaloitteen tarkoituksena on parantaa erittäin vaarallisen tieliittymän yhteydessä olevan Sipurantien liikenneturvallisuutta, joka koskettaa kaikkia Sipurantiella kulkevia kuten autoilijoita, moottori- ja polkupyöräilijöitä ja

jalankulkijoita.”

Vastine aloitteeseen

Liikennesuunnittelu on tutkinut Sipurantien ja Ylä-Viuhantien risteysaluetta sekä maastokäynneillä että suunnitelmadokumenteista. Sipurantie on ollut valtion ylläpitämä maantie ja ELY-keskus rakennutti tien eteläpuolelle vuonna 2022 kävely- ja pyöräilytien. Tässä yhteydessä maantielle ei tehty muutoksia, eikä liittymän paikka muuttunut. Ainoa muutos liittymässä oli, että Ylä-Viuhantietä tultaessa on ylitettävä ensin kävely- ja pyöräilyväylä. Alueelta on myös rakentamisen yhteydessä poistettu puustoa. Tien muuttuminen katualueeksi on asemakaavalla tullut voimaan 24.3.2025. Kadunpitopäätös on kaupunkitekniikassa valmisteilla.

Risteys on liikenneturvallisuuden osalta puutteellinen, koska näkemäalueet ovat liian lyhyet. Paras ratkaisu olisi liittymän siirtäminen, mutta koska kyseessä on yksityistie, liittymän siirtäminen ja sen kustannukset kuuluvat tiekunnalle. Siirtäminen ratkaistaan tiekunnan hakemuksesta yksityistietoimituksessa.

Nopeina parannuksina voidaan lisätä vaarallisen risteyksen liikennemerkkit sekä laajentaa taajama-alueen merkintää. Kaupunkisuunnittelu valmistelee nämä suunnitelmat ja niitä koskevat viranhaltijapäätökset, joiden hyväksyminen edellyttää, että ensin kaupunki on tehnyt kadunpitopäätöksen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Liitteet

- 1 Lahden Viuhassa ja Ahtialassa sijaitsevan Sipurantien liikenneturvallisuuden välitön
- 1 parantaminen kustannustehokkaasti ja nopeasti (peitetty)

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 49

Tonttikohtaisen viherkertoimen tavoitearvot Lahdessa

1820/10.03.01.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

maisema-arkkitehti Maria Silvast p. 044 416 3044

maisema-arkkitehti Marjo Airamo p. 044 483 1938

suunnittelujohtaja Juha Helminen p. 050 387 8710

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää tonttikohtaisen viherkertoimen tavoitetasoiksi maankäyttöluokittain seuraavat:

Pientalovaltaiset asuinalueet (AR, AP) 1,2

Kerrostalovaltaiset asuinalueet (AK, AL) 0,9

Toimisto- ja toimitilarakentamisen alueet (KT, KTY) 0,8

Palveluiden, kaupan- ja liikerakentamisen alueet (P, PL, PV, PA, C, K, KL, KM) 0,7

Teollisuustoimintojen ja logistiikan alueet (T, TV, TY, TT) 0,5

Yleisten alueiden korttelialueet (Y, YL, YH, YU, YO, YS, YY, YM, YK) 0,8

Autopaikkojen korttelialueet (LPA) 0,6

Lisäksi lautakunta päättää, että viherkertoimen tavoitetasoa voidaan lieventää

seuraavasti:

0,1 yksikköä, jos rakentamisalueen (tontin) läpäisevän maa-aineksen syvyys on alle 1 metrin (läpäisemättömän pinnan, kuten kallioperän tai pohjaveden pinnan tason päällä) vähintään 50 % pihan pinta-alasta

0,1 yksikköä, jos rakentamisalueen (tontin) pihasta on yli 50 % kansipihaa

Rakennusvalvontaviranomainen voi erityisin perustein myöntää maksimissaan 0,1 yksikön vähennyksen tontin viherkertoimeen. Perustelu poikkeamiseen tulee kirjata rakennuslupahakemukseen.

Rakennusvalvontaviranomainen voi teknisin, toiminnallisin tai sijainnillisin (esim. tontti rajoittuu pääosin viheralueisiin) erityisin perustein teollisuustoimintojen ja logistiikka sekä jakeluasema alueiden osalta alentaa viherkerrointa tai luopua siitä kokonaisuudessaan. Perustelu poikkeamiseen tulee kirjata rakennuslupahakemukseen.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Lindroos teki seuraavan hylkäysehdotuksen "Esitän, että lautakunta hylkää esitetyn päätösehdotuksen tonttikohtaisen viherkertoimen tavoitetasoista.

Tavoitetasot ovat monilta osin ylimitoitettuja ja aiheuttavat merkittävää haittaa erityisesti yritystoiminnan ja rakentamisen sujuvuudelle. Viherkertoimesta syntyy käytännössä ylimääräistä byrokratiaa, epäselvyyttä ja kustannuksia, jotka vaikeuttavat alueiden kehittämistä, erityisesti teollisuus ja logistiikka alueilla sekä pienempien toimijoiden hankkeissa.

Esitys nojaa voimakkaasti strategiaan tavoitteisiin ja ympäristöarvoihin, mutta unohtaa realiteetit tonttien käyttömahdollisuuksista, maaperästä ja investointien

taloudellisista reunaehdoista. Viherkerroin ei saa muodostua esteeksi rakentamiselle tai yritystoiminnalle.

Lisäksi viherkertoimen soveltaminen tällä tasolla heikentää mahdollisuuksia rakentaa kohtuuhintaisia kohteita ja nostaa riskiä siitä, että kehittäminen siirtyy toisaalle sellaisiin kuntiin, joissa joustavuutta on enemmän.

Tämän vuoksi katson, että esitetty viherkertoimien tavoitetasomalli on epätarkoituksenmukainen ja kohtuuton, eikä sitä tule hyväksyä.” I varapuheenjohtaja Hälinen kannatti tehtyä hylkäysesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Lindroosin hylkäysesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Minerva Kastehelmi, Anita Närhi, Ville Nikkilä, Tomi Sairomaa, Anneli Viinikka ja Francis McCarron) ja 3 EI-ääntä (Mikko Lindroos, Maarit Tuomi ja Ville Hälinen).

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Perusteluosa

Viherkertoimen käyttöä edellytetään Lahden rakennusjärjestyksessä, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa (KV 11.11.2024).

Viherkerroin kuvaa tontin vihertehokkuutta, eli sitä kuinka paljon tontilla on kasvillisuutta ja vettä viivyttäviä ratkaisuja suhteessa tontin pinta-alaan.

Vihertehokkuus on elinehto tiivistyvässä kaupungissa: Se parantaa ilmastomuutokseen sopeutumista, kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyisyyttä sekä luonnon monimuotoisuutta. Viherkerroin parantaa kaupunkikuvaa ja

asumisviihtyisyyttä. Yritysalueilla se parantaa asiakkaiden vierailukokemusta ja yrityskuvaa. Viherkertoimen avulla voidaan tarkentaa tietoa hulevesien viivytystarpeesta, lisätä luonnon monimuotoisuutta ja säilyttää tonttien hiilivarastoja.

Tonttikohtaisella viherkertoimella tarkoitetaan vihertehokkuuden laskentatyökalua, joka on käytössä useissa Suomen suurimmissa kaupungeissa. Menetelmän avulla ohjataan rakentajia varmistamaan tonttinsa riittävä viherpinta-ala ja ehkäisemään hulevesitulvia. Työkalu pohjautuu kansainvälisiin esimerkkeihin ja se kehitettiin Suomen olosuhteisiin vuonna 2014. Lahdessa viherkerrointa on pilotoitu muun muassa Joutjärven tontinluovutuskilpailussa ja muutamissa kaavahankkeissa.

Lahden viherkerroin-laskurin tavoitearvot ja laskentataulukko on tehty yhteistyössä rakennusvalvonnan ja kaupunkisuunnittelun kesken. Tavoitearvoiksi esitetyt luvut noudattelevat muiden verrokkikaupunkien linjauksia. Työryhmä on myös tehnyt koelaskelmia erityyppisiltä alueilta, jotta on voitu varmistaa lukujen olevan realistisesti toteutettavissa.

Viherkerroinlaskelma toimitetaan rakennusvalvontaan rakennusluvan hakemisen yhteydessä, jotta ratkaisujen suuret linjat tulee suunniteltua riittävän aikaisessa vaiheessa. Viherkerroinlaskurilla lasketaan myös tonttikohtainen hulevesien määrä ja todentaa järjestelmien riittävyys tontilla. Tämä nopeuttaa hulevesi-insinöörin työtä lupakäsittelyssä ja helpottaa alueellisten hulevesijärjestelmien tarpeen hahmottamisessa.

Strategiset tavoitteet

Viherkertoimen käyttöönotto tukee Lahden strategisia tavoitteita. Viherkertoimen käyttöönotto on toimenpiteenä sekä arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa (KV 5.9.2022) että viheralueohjelmassa (KV 9.12.2024).

Tavoitetasot

Viherkertoimen tavoitetasot asettavat riittävän kunnianhimoiset vaatimukset uudis- ja lisärakentamisen vihertehokkuudelle ilman kohtuuttomia kustannusvaikutuksia. Tavoitetaso määräytyy asemakaavan pääkäyttötarkoituksen mukaan ja huomioi erityisolot, kuten kattopihat ja haastavat maaperät.

Käytännössä vihertehokkuus lasketaan Excel-pohjaisella viherkerroin-laskurilla, joka on muokattu Lahden strategian mukaisesti painottaen ilmastoviisautta ja luonnon monimuotoisuutta. Laskuriin täytetään lähtötiedot, joiden perusteella muodostuu tavoitearvo. Eri viherelementeillä on erilaisia painokertoimia, jotka kannustavat säilyttämään hiilivarastoja ja luonnon monimuotoisuutta.

Laskuriin täytetään lähtötiedot, joiden perusteella muodostuu tavoitearvo. Tavoitetaso on minimitaso ja siihen on mahdollista päästä usein erilaisin keinoin ja elementein. Eri viherelementeillä on erilaisia painokertoimia. Esimerkiksi säilytettävästä kasvillisuudesta saa enemmän pisteitä kuin istutettavasta uudesta puustosta. Näin pyritään edistämään hiilivarastojen säilymistä ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Painokertoimien avulla kaupunki pyrkii siis kannustamaan toimimaan Lahden strategisten tavoitteiden mukaisesti. Lopulliset pihasuunnitelman ratkaisut ovat kuitenkin toimijan / suunnittelijan itse valittavissa. Vihertehokkuutta nostavat säilytettävän ja istutettavan kasvillisuuden lisäksi läpäisevät pintamateriaalit sekä erilaiset sade- ja sulamisvesien käsittelyn ratkaisut kuten viherkatot, sadepuutarhat tai viivytyksaltaat.

Asemakaavoitus

Kaupunki on tähän saakka ohjannut uudis- ja lisärakentamisen vihertehokkuutta asemakaavamääräyksillä ja -merkinnöillä, jotka koskevat säilytettävää ja istutettavaa kasvillisuutta sekä muita viherrakenteita. Nyt viherkertoimen käyttöä edellytetään Lahden rakennusjärjestyksessä. Rakennusjärjestyksen (3.5) mukaisesti: "Uudis- ja lisärakennuksen rakentamislupahakemukseen, lukuun ottamatta

omakoti- ja paritaloja, on liitettävä laskelma viherkertoimen tavoitetason täyttymisestä.”

Viherkerroin koskee siis sekä uusia kaavoitettavia alueita että ns. vanhoja alueita, joilla tehdään uudis- ja lisärakentamista. Jatkossa tonttien vihertehokkuutta ohjataan pääasiassa viherkertoimen avulla, ja yksittäiset keinot, joilla tavoitteeseen päästään, voidaan jättää hankkeeseen ryhtyvien päätettäväksi. Viherkertoimen tavoitetasojen toteutuminen uusilla tai uudelleen kaavoitettavilla asemakaava-alueilla varmistetaan jo asemakaavatyön yhteydessä.

Koulutus ja opastus

Lahdessa ei ole aiemmin vaadittu viherkerrointyökalun käyttöä laajemmin. Laskuriin liitetään käyttöohje ja toimijoille järjestetään opastusta tarpeen mukaan. Koska vastaavia laskureita on käytössä useimmissa suurissa kaupungeissa, konsulteilla on jo vahvaa osaamista asiassa.

Koelaskelmat

Koelaskelmien perusteella ehdotetut tavoiteluvut ovat mahdolliset saavuttaa, vaikka tontti olisi ahdas. Keskeistä on, että piha-alueiden suunnittelussa kiinnitetään huomiota laatuun ja monimuotoisilla ratkaisuilla päästään sekä kustannustehokkaisiin että kokonaistaloudellisesti kannatettaviin viihtyisiin ja esteettisiin ratkaisuihin.

Vaikutukset

Viherkertoimen käyttö parantaa kaupunkikuvaa, viihtyisyyttä ja lisää Lahden ympäristöpääkaupunki-imagoa. Vihertehokkuus auttaa ilmastonmuutokseen sopeutumisessa huomioimalla paremmin hulevesien viivytystarpeet.

Viherkertoimen avulla voidaan myös säilyttää ja lisätä luonnon monimuotoisuutta kaupunkialueilla mikä on tärkeää ekosysteemien toimivuuden ja ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Kun viherkerrointyökalua hyödynnetään mahdollisimman

aikaisessa vaiheessa suunnittelua, voidaan lisäkustannuksilta välttyä. Mahdolliset vähäiset lisäkustannukset ovat suhteessa hankkeiden kokonaiskustannuksiin pienet. Alueiden erilaiset käyttötarkoitukset on huomioitu tavoitearvoissa. Viherkertoimen käyttäminen edesauttaa laadukkaampien pihojen rakentamista ja siten kestävämpiä ratkaisuja.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 50

Leikkialueiden palveluverkkotarkastelu 2026-2035

3847/00.01.02.05/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupunginpuutarhuri Kirsi Kujala, p. 050 559 4186

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin siten, että Suppalan, Erkonpuiston, Mettäsmäenpuisto 1:n, Veteraanipuiston ja Linnaistentien leikkialueet sisällytettiin säilytettäviin leikkialueisiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä perusteluosassa esitetyn yleisten leikkialueiden palveluverkkotarkastelun ja esitetyt muutokset toteutettaviksi.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Nikkilä teki seuraavan muutosesityksen:

”Seuraavat leikkialueet tulisi säilyttää tarkoituksenmukaisen palveluverkon säilyttämiseksi: Suppalan leikkialue, Erkonpuiston leikkialue, Mettäsmäenpuiston 1. leikkialue, Veteraanipuiston leikkialue ja Linnaistentien leikkialue.” Jäsen Närhi kannatti tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta, voidaanko Nikkilän muutosesitys hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti Nikkilän muutosesityksen.

Perusteluosa**Tiivistelmä**

Kaupunkiympäristön palvelualueella on yhteistyössä tehty lautakunnan edellyttämää leikkipaikkojen palveluverkkotarkastelua. Tavoitteena on poistaa vähäisellä käytöllä tai huonossa kunnossa olevat kohteet. Säästötoimenpiteiden pitää olla tasapuolisia ja yhdenvertaisia.

Tehdyn tarkastelun perusteella esitetään, että leikkialueiden määrää karsitaan nykyisestä 148 kohteesta 45 kohdetta, joista 7 kohdetta on päätetty poistettaviksi jo vuonna 2018. Tällä palveluverkkotarkastelulla esitetään poistettavaksi 38 kohdetta. Poistettavien alueiden määrä perustuu sosiaalisiin ja taloudellisiin kaupunkitasoisiin tarkasteluihin. Tavoitteen asettelussa on vertailtu Suomen kaupunkien (esim. Kuopio, Jyväskylä, Tampere) leikkialuemäärää suhteessa niiden asukaslukuun. Poistettavien leikkialueiden yhteydessä olevat pienkentät säilyvät ja muu puistoalue rakennetaan ja ylläpidetään viheralueena erillisen suunnitelman mukaan.

Perusteluosa

Lautakunnan päätös 17.9.2024

Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 17.9.2024 hylätessään osan esitetyistä palveluiden karsinnoista seuraavaa:

”Lautakunta edellyttää tekemään tai päivittämään palveluverkkotarkastelut tai kevyemmät selvitykset soutuvenepaikoista, leikkialueista, yleisistä wc-tiloista ja matonpesupaikoista. Tavoitteena on poistaa vähäisellä käytöllä tai huonossa kunnossa olevat kohteet.

Lautakunta kannustaa säästäväiseen rahankäyttöön, mutta säästötoimenpiteiden pitää olla tasapuolisia ja yhdenvertaisia. ”

Taustalla päätösesitykselle oli, että valtuuston vahvistaman talousarvion 2025 yhteydessä kaupunkitekniikka veloitettiin tuottamaan sellainen palveluverkkotarkastelu, jolla saavutetaan 110 000 euron säästöt vuonna 2025 ja 210 000 euron säästöt vuonna 2026 sekä 360 000 euron pysyvät säästöt vuonna 2027.

Lisäksi kaupunkiympäristön palvelualueen talouden tasapaino-ohjelmassa oli kunnossapidolle 300 000 euron säästövelvoite vuodesta 2025 eteenpäin.

Valmistelutyön yhteydessä on tunnistettu, että palveluverkon harventaminen vaatii alueiden ennallistamiseen vähintään 300 000 euron panostukset.

Tässä asiakohdassa käsitellään vain leikkialueiden palveluverkkoa.

Leikkialueiden nykyisen verkoston synty

Monet leikkialueet ovat syntyneet varsin vähäisin päätöksin tai toimenpitein kiinteistöjen väliin jätetyille viheralueille. Ennen nykyistä toimintamallia on verkosto rakentunut hyvin pitkälti luonnonolosuhteiden ja asemakaavoituksen mahdollistamien varausten pohjalta asukkaiden ja erilaisten tahojen toiveita kuunnellen ja kaupungin vetovoimaa parantaen alue kerrallaan.

Leikkialueita on toteutettu asemakaava-alueen ulkopuolelle, kiinni omakotitontin rajaan tai vesistön rannalle, liikenteellisesti vaarallisiin paikkoihin tai esimerkiksi melualueelle tai sellaiseksi myöhemmin muodostuneelle.

Palveluita on lisätty kaupungin ja asuinalueiden vetovoimaisuuden lisäämiseksi hankkeina, joiden yhteydessä ei ole mietitty kaupungin kokonaisuutta eikä kunnossapidolle syntyviä pysyviä vuosittaisia kustannuksia. Kaiken tämän tavoitteena on ollut palvella lahtelaisia asukkaita mahdollisimman laajasti ja vastata heidän toiveisiinsa. Nyt olemme tulleet tilanteeseen, että karsintoja on tehtävä laatutason säilyttämiseksi ja kustannusten karsimiseksi.

Lahden kaupungin yleisten viheralueiden määrä ja laatu noudattaa valtakunnallista linjaa. Leikkialueita on asukasmäärään suhteutettuna vertailukaupunkeja enemmän.

Ympäristörakentamisen laatuvaatimukset ja kunnossapidon tasot on päätetty ja linjattu lainsäädännön ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Nykytilanteessa näiden palveluiden laadukkaaseen ylläpitoon ei ole osoitettavissa riittäviä resursseja. Säästöjä on saavutettu laatutasoa laskemalla ja nyt nopeutetusti palveluverkkoa pienentämällä.

Tehdyt selvitykset ja kuulemiset

Kaupunkisuunnittelu on yhteistyössä kaupunkitekniikan kanssa tehnyt lautakunnan edellyttämät selvitykset.

Valmistelussa on kuultu kumppanuuspöytiä kahdesti ja saatu kaikilta neljältä kumppanuuspöydältä lausunto Palveluverkkotarkasteluun 2026–2035 (liitteet 4 kpl).

Leikkialuetoimikunta on maastokäynneillään eri puolille kaupunkia tutustunut leikkialueisiin ja käsitellyt palveluverkon rakennetta, laatutasoa ja saavutettavuutta useita kertoja kokouksissaan toimikautenaan 2022–2025. Leikkialuetoimikunta on ollut mukana valmistelussa ja siltä on saatu lausunto (liite: Leikkialuetoimikunnan lausunto).

Kaupunkisuunnittelu on Omlahti-alustalla julkaistuilla asukaskyselyillä kerännyt palautetta asukailta kevään 2025 aikana. Leikkialuekyselyyn saimme lähes 900 vastausta. (liite: yhteenveto kyselystä)

Kunnossapidettävän Leikkialueiden palveluverkon muutokset

Lahdessa on 148 leikkialuetta, jotka ovat kooltaan ja varusteiltaan hyvin erilaisia. Väestön ikärakenne on muuttunut ja leikki-ikäisten määrä pudonnut lähialueella.

Monet asukkaat vetoavat leikkialueiden säilyttämisen puolesta perustellen toivetta asuintalojensa leikkipaikkojen ankeuteen. Alueidenkäyttölain 155 § perusteella on säädetty, että asuintalojen tulee järjestää riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja

oleskelualueita varten. Yleiset leikkialueet eivät korvaa asuintalojen omia leikkipaikkoja.

Esityksen tavoitteena on vaikuttaa suoriin kustannuksiin palvelukohteiden määrää karsimalla. Tällöin vaikutusalueen asukkaiden ikäjakauman muutokset ovat maltillisempia ja leikkialueiden käyttäjämäärät tasaisempia vuosikymmenien seurantajaksolla. Resurssin säilyessä muuttumattomana kyetään harvempi verkosto pitämän parempana.

Muutosesitys

Leikkialueiden palveluverkon päivityksen tavoitteena on ollut asukkaiden kannalta sosiaalisesti oikeudenmukainen ja tasapuolinen, kohtuullisesti saavutettavissa oleva käyttäjille turvallinen ja monipuoliset välineet tarjoava yhteisöllisyyttä ylläpitävä ja lisäävä leikkialueverkosto. Leikkialueiden määrä vähenee esityksessä 103 kohteeksi nykyisestä 148 paikasta. Saavutettavuus on yhä kohtuullinen, noin 96,8 % alle 12-vuotiaista lapsista asuu alle 1000 m etäisyydellä ja noin 93,4 % alle 750 metrin etäisyydellä lähimmästä leikkialueesta linnuntietä.

Puistoalue, josta leikkivälineet poistetaan, voidaan viherrakentamisen keinoin saada hyvin viihtyisäksi ja leikkiin houkuttelevaksi esimerkiksi olevaan asfalttialueeseen maalattavilla kuvioilla, maakumpareilla, maakivillä ja puunrungoilla. Aidatut alueet voidaan osittaa pelialueiksi tai koira-aitauksiksi. Suunnittelussa asukkaita kuullaan ja osallistetaan.

Poistettavien leikkialueiden luettelo ja kartta ovat esityslistan liitteinä (Luettelo leikkialueiden palveluverkosta 2026–2035, Kartta leikkialueiden palveluverkosta 2026–2035). Työohjelman yhteydessä kuullaan asukkaita vaihtoehtoisten kohteiden poistamisen/ kunnostuksen osalta seuraavilla alueilla/kohteissa: Kehräkangas-Kuivapuisto, sekä Kiveriössä kohteet Suopuisto, Lampipuisto, Metsäpelto, Mansikkavuori.

Nykyinen kunnossapidon resurssointi mahdollistaisi noin sadan leikkialueen määrällä 20 vuoden kierrolla vuosittain viiden kohteen kunnostuksia ja välineiden uusintaa, kun lähtötaso on saatu kohtuulliseksi.

Vaikutusten arviointi

Kuntalaisvaikutukset

Kaikki säästötoimet laskevat hetkellisesti asukastyytyvääisyyttä. Useammassa muutoksessa, kun vähennetään palveluita, tunnistetaan yleinen mainehaitta Lahden kaupungille.

Lapsiperheisiin ja lapsiin kohdistuva leikkialueiden määrän vähentämistoimi kohdistuu asiakasryhmään, joilla on vähäisimmät mahdollisuudet vaikuttaa ja voi lisätä eriarvoisuutta. Lapsimäärän kokoontumien harvemmille alueille voi lisätä sosiaalisia kohtaamisia.

Ympäristövaikutukset

Käyttäjien matkat toimintoalueille pitenevät, tavoitettavuus heikkenee ja autoilu lisääntyy.

Poistuvien leikkialueiden tilalle rakennetaan viheralueen luonteeseen soveltuva viheralue. Esimerkiksi aidatut pelialueet ovat usein luontevaa säästää ja niitä voidaan käyttää monipuolisesti. Välineistön tilalle perustettavat niityt ja muu kasvillisuus lisäävät luontoposiivisuutta ja luonnon monimuotoisuutta.

Niittyverkoston laajentamistoimet ovat positiivisia mm. pölyttäjille, toisaalta hallittu hoitamattomuus voi lisätä haitallisia vieraslajeja ja vaikeuttaa puhtaanapitoa.

Talousvaikutukset

Esitettyjen muutosten perusteella, kun leikkipalvelukohteiden määrä vähenee, ohjataan nykyinen kunnossapitorahoitus jäljelle jäävien kohteiden ylläpitoon, jolloin

niiden investointien käyttöarvo ja houkuttavuus säilyvät pidempään kaupunkilaisia palvelevalla tasolla. Täydellisen uusinnan investointitarve siirtyy vuosia eteenpäin.

Oman henkilöstön työpanos saadaan kohdistettua keskeisiin tehtäviin jatkuvien kunnossapitokorjausten ja huonokuntoisten välineiden aiheuttaman asukaspalautteen sijaan.

Esitetyt muutokset vaativat neljänä vuonna 150 000–300 000 euron arvoisen investointityyppisen muutostyön. Tällä summalla muutetaan kymmenen leikkitoimintokohdetta vuodessa yleisiksi viheralueiksi, joissa on edelleen mahdollisuus oleskella, leikkiä ja pelailla.

Yhteydet strategiaan

Muutoksilla halutaan tarjota lapsille ja nuorille, turvalliset ja laadukkaat palvelukohteet kodin läheltä.

Kohteiden vähentämisellä tavoitellaan kunnossapidon keskittämistä harvempiin toimintokohteisiin ja sitä kautta rakennetun ympäristön laatu- ja säilymistä hyvänä, houkuttelevana ja turvallisena.

Palveluverkkoon tehtävät kohdekohtaiset muutokset ovat kaupunkiympäristölautakunnan alaisen viranhaltijan päätettävissä.

Palvelukohteiden priorisointi ja yleiset periaatteet ovat lautakunnan toimivallassa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote sekä seuraavat liitteet:

Luettelo leikkialueiden palveluverkosta 2026–2035

Kartta leikkialueiden palveluverkosta 2026–2035

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Kaupunkitekniikka/ kaupungininsinööri
Kaupunkisuunnittelu/ suunnittelupäällikkö
Leikkialuetoimikunta/ puheenjohtaja

Liitteet

- 12 Kartta leikkialueiden palveluverkosta 2026-2035
- 13 Luettelo leikkialueiden palveluverkosta 2026-2035
- 14 Leikkialueiden palveluverkko 2025 asukaskyselyn yhteenveto
- 15 Lausunto, leikkialueiden palveluverkkosuunnitelma, Lahden itäinen kumppanuuspöytä
- 1 Lausunto, Lahden leikkialueiden palveluverkkotarkastelu 2026-2035, Keskustan
- 6 kumppanuuspöytä
- 17 Eteläisen kumppanuuspöydän lausuntoluonnos Lahden leikkialue palveluverkosta
- 18 Pohjoisen kumppanuuspöydän lausunto leikkialue palveluverkosta
- 1 Leikkialuetoimikunnan lausunto 2025 palveluverkosta
- 9

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 51

Jalankulun ja pyöräilyn sillan suunnittelu ja rakentaminen Loviisanpässinraitin yli

1748/10.03.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelujohtaja Juha Helminen, p. 050 387 8710

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että kaupunki suunnittelee ja rakentaa Loviisanpässinpuisto II:n yli asemakaavan mukaisen jalankulun ja pyöräily sillan, joka johtaa Vesijärvenkadulta entisen kaupunginsairaalan päärakennuksen piha-alueelle. Toteutuksen edellytyksenä on, että hyvinvointialue ja kiinteistönomistaja sekä kaupunki pääsevät yhteiseen näkemykseen siitä, että sote-keskus toimii jatkossakin nykyisellä paikallaan entisen kaupunginsairaalan tiloissa.

Käsittely

Jäsen Viinikka ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 5 kohdan perusteella.

Perusteluosa

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen Lahden sote-keskuksen päätoimipaikka sijaitsee entisen kaupunginsairaalan tiloissa Harjukadun varrella. Sote-keskukseen tullaan

asioimaan eri puolilta kaupunkia eri liikennevälineillä sekä jalkaisin. Sujuva ja turvallinen saapuminen on ensiarvoisen tärkeää. Lännestä Vesijärvenkadulta Loviisanpässinpuiston yli on asemakaavassa osoitettu paikka jalankulun ja pyöräilyn sillalle, joka helpottaa kulkua sekä keskustasta päin että Vesijärvenkadun linja-autopysäkeiltä.

Kaupunkitekniikalla on valmius aloittaa sillan suunnittelu tänä vuonna ja rakentaminen 2026–2027.

Hyvinvointialue ja kiinteistön omistaja sekä kaupunki ovat käyneet neuvotteluja sote-keskuksen tulevasta sijainnista. Esitetyn sillan toteutuksen edellytyksenä on, että hyvinvointialue ja kiinteistönomistaja sekä kaupunki pääsevät yhteiseen näkemykseen siitä, että sote-keskus sijaitsee jatkossakin nykyisellä paikallaan entisen kaupunginsairaalan tiloissa.

Lautakunnan toimivalta asiassa perustuu Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/01 kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöihin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: hyvinvointialue, kiinteistönomistaja

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 52

**Vastaus oikaisuvaatimukseen koskien kaupunkiympäristölupalautakunnan päätöstä
03.03.2025 § 26 tilapäisen alueen käyttöluvan kumoamisesta**

945/10.03.01.04/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anu Valtavaara, p. 044 716 1416

Päätös

Lautakunta päätti jättää asian pöydälle.

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lautakunta kumoaa aikaisemman päätöksensä 3.3.2025 § 26 ja palauttaa asian takaisin valmisteluun.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Närhi teki seuraavan esityksen asian pöydälle jättämiseksi: "Asia jätetään pöydälle ja asiaan pyydetään lisää selvitystä, sillä kaikilta osin oikaisuvaatimuksessa ei oltu vastattu alkuperäisiin hylkäysperusteisiin."

Puheenjohtaja McCarron kannatti tehtyä esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu käsittelyn keskeyttämistä koskeva esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Närhen pöydällejättöesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Minerva Kastehelmi, Ville Nikkilä, Tomi Sairomaa ja Anneli Viinikka) ja 5 EI-ääntä (Mikko Lindroos, Maarit Tuomi, Anita Närhi, Ville Hälinen ja Francis McCarron).

Puheenjohtaja totesi jäsen Närhen pöydällejäätöesityksen voittaneen äänin 4–5.

Perusteluosa

Tausta

Aluelupavastaava myönsi 25.2.2025 tilapäisen alueenkäyttöluvan (398-2025-76) tapahtuman järjestämiselle Mannerheimin ja Paasikiven patsaiden edustalla ajalle 26.2.–4.3.2025. Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja käytti otto-oikeutta 27.2.2025, ja asia käsiteltiin uudelleen lautakunnassa 3.3.2025. Esittelijä ehdotti luvan pysyttämistä voimassa, mutta kokouksessa tehtiin vastaesitys, jonka mukaan lupa kumotaan "puutteellisen hakemuksen ja -hakijatietojen, yhteisen omaisuuden suojaamisen sekä turvallisuuteen liittyvien seikkojen perusteella". Tämä esitys hyväksyttiin äänin 6–3. Kolme jäsentä ja esittelijä jättivät eriävän mielipiteen.

Luvan hakija on tehnyt oikaisuvaatimuksen, jossa hän vaatii päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen käsiteltäväksi. Vaatimuksessa vedotaan perustuslain mukaisiin oikeuksiin (PL 6, 12, 13 ja 16.3 §), Euroopan ihmisoikeussopimuksen 11 artiklaan sekä hallintolain säännöksiin (HL 6, 7, 24, 31–34 ja 45 §). Hakija katsoo, että lautakunnan päätös on syrjivä ja rajoittaa perus- ja ihmisoikeuksia ilman laillista perustetta. Lisäksi lautakunta ei ole kuullut hakijaa eikä yksilöinyt päätöksen perusteita. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan kokousasiakirjan liitteenä.

Päätöksentekomenettelyä koskeva arviointi

Hallintolain 45 §:n mukaan hallintopäätös on perusteltava siten, että siitä ilmenee, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun, sekä mitä säännöksiä on sovellettu. Nyt käsillä olevassa tapauksessa lautakunnan päätös perustuu

yleisluontoiisiin ja epämääräisiin perusteluihin, joita ei ole sidottu konkreettisiin tosiseikkoihin tai selvityksiin. Päätöksestä ei käy ilmi, millä tavoin hakemus tai hakijatiedot ovat olleet puutteellisia tai mitä turvallisuusriskejä on arvioitu. Perusteluvellisuudesta ei voida tehdä poikkeusta, sillä perustella, että perustelut laaditaan toimielinkokouksessa.

Oikaisuvaatimuksessa viitatut oikeussäännökset ovat asianmukaisia ja sovellettavia lupa-asian käsittelyssä. Lautakunnan päätöksen perustelujen puutteellisuus estää asianosaisen tosiasiallisen mahdollisuuden ymmärtää päätöksen syyt, arvioida sen lainmukaisuutta ja käyttää tehokkaasti muutoksenhakukeinoja. Tämä on erityisen ongelmallista, kun päätöksellä rajoitetaan perustuslaissa turvattuja oikeuksia, kuten kokoontumis- ja ilmaisunvapautta. Tällöin viranomaiselta edellytetään korostettua huolellisuutta ja täsmällistä perustelua.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet hallintomenettelyvirheistä, oikeusturvan heikentymisestä ja mahdollisesta syrjinnästä ovat perusteltuja, eikä lautakunnan päätöksen lainmukaisuutta voida näillä perusteluilla varmentaa. Näin ollen oikaisuvaatimus on hyväksyttävä ja asia palautettava uudelleen valmisteltavaksi.

Koska alkuperäinen tapahtumalupa on ollut aikasidonnainen, hakija voi halutessaan ilmoittaa taideperformanssille uuden ajankohdan. Asia käsitellään tällöin normaalin lupamenettelyn mukaisesti.

Toimenpiteet: ote oikaisuvaatimuksen tekijälle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Liitteet

20 Oikaisuvaatimus, alueen tilapäinen käyttö lupa 41-398-2025-76

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 53

Myllysaarenkadun pysäköintialueen katusuunnitelma ja Myllysaaren raittisiltojen 1, 2 ja 3 yleispiirustukset

1674/10.03.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnitteluinsinööri Jarkko Väyrynen, 0444826670

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Myllysaarenkadun pysäköintialueen katusuunnitelman (2024-27-101-K, 2024-27-151-Li) ja Myllysaaren raittisiltojen 1, 2 ja 3 yleispiirustukset.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Myllysaarenkadun pysäköintialuetta laajennetaan ja jäsennetään. Myllysaareen johtavat nykyiset huonokuntoiset raittisillat korvataan uusilla puukantisilla teräspalkkisilloilla. Raittisiltojen alustava kustannusarvio on 1 750 000 € (alv 0 %). Pysäköintialueen alustava kustannusarvio on 293 000 € (alv 0 %).

Suunnitelman lähtökohdat

Myllysaarenkadun pysäköintialue (LP) ja Myllysaaren raittisillat 1, 2 ja 3 sijaitsevat Jalkarannassa, Lahden 33. kaupunginosassa. Pysäköintialue rajautuu Karin- ja

Köllinrannanpuistoalueisiin. Raittisillat rajautuvat Köllinrannanpuiston, Siltasaaren, Yhdysaaren ja Myllysaaren lähivirkistysalueisiin.

Raittisiltojen yleissuunnittelu aloitettiin vuonna 2023 pohjaten vuoden 2021 kuntotarkastukseen ja vuonna 2022 tehtyyn hankesuunnitelmaan.

Myllysaarenkadun pysäköintialueen saneerauksen suunnittelu aloitettiin vuonna 2024 osana raittisiltojen yleissuunnittelua.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 24.4.2024 ottaa Myllysaaren johtavan väylän ja sillat Lahden kaupungin pitovastuuteen. Samassa päätöksessä kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi väylän yleissuunnitelman ja päätti käynnistää vaakavaijerikaiteisen teräspalkkisillan jatkosuunnittelun.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 19.3.2025 Myllysaaren siltayhteyden rakentamista ja ylläpitoa koskevan sopimuksen.

Myllysaaren raittisiltojen rakentaminen on kohdennettu rakentamisen työohjelmassa vuodelle 2025 ja 2026. Raittisiltojen alustava kustannusarvio on 1 750 000 € (alv 0 %). Pysäköintialueen rakentaminen on kohdennettu vuodelle 2026, toteutettavaksi raittisiltojen rakentamisen jälkeen. Pysäköintialueen alustava kustannusarvio on 293 000 € (alv 0 %).

Suunnitelman sisältö

Myllysaaren johtavalla väylällä sijaitsevat raittisillat ovat suunniteltu edellä mainitun päätöksen (KYLA 24.4.2024) mukaisesti vaakavaijerikaiteiseksi teräspalkkisilloiksi. Sillat valaistaan kaiteiden alle sijoitettavalla valonauhalla. Siltojen uusimisen lisäksi Myllysaaren vievän väylän rakennekerrokset, päällystys ja valaistus uusitaan. Myllysaaren on myös suunniteltu kääntöpaikka.

Myllysaarenkadun pysäköintialue laajennetaan vastaamaan raittisiltojen uusimisen ja Lahden purjehdusseuran kehitysohjelman toimien myötä lisääntyvää tarvetta pysäköinnille. Katusuunnitelmassa p-aluetta ei laajenneta täysin asemakaavan

mukaiselle LP-alueelle. Laajentaminen ei lisäisi merkittävästi pysäköintiruutujen määrää alueella ja johtaisi nykyisen jalankulun ja pyöräilyn väylän siirtämiseen sekä usean puun kaatamiseen.

P-alueen reunoille on esitetty henkilöautoille mitoitettuja paikkoja sekä kaksi paikkaa liikuntarajoitteisten pysäköinnille. Lahden purjehdusseura ry:n kommenttien perusteella p-alueen keskelle, kahden saarekkeen välille esitetään läpiajettava alue, jonka levennettyjä pysäköintiruutuja voidaan hyödyntää venetrailereiden lastaukseen ja purkamiseen. P-alue on mitoitettu läpiajettavaksi telibussilla.

Katusuunnitelmassa esitetään kaadettavaksi yhteensä 5 puuta, joista 2 ovat kuusia ja 3 lehtipuita. Uusia puita istutetaan 5 kappaletta. Kaadettavien puiden ja istutettavien puiden sijainnit esitetään asemapiirustuksessa.

Pysäköintialueen valaistus uusitaan. P-alueen kuivatus toteutetaan ohjaamalla hulevedet kaivoihin, jotka liitetään nykyiseen hulevesijärjestelmään. Jalkarannantien ja Myllysaarenkadun risteyksen suojatietä parannetaan pienillä toimilla.

Myllysaarenkadun pysäköintialueen katusuunnitelmaluonnos ja Myllysaaren raittisoltojen yleispiirustusluonnokset toteuttavat Lahden kaupungin strategiaa:

- *Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat*
- *Edistämme hyvinvointia hyödyntämällä lähiluontoa kestävästi sekä lisäämällä matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia.*
- *Vahvistamme asemaamme pääkaupunkiseudun lähialueena ja kehitymme kansainvälisenä urheilu-, matkailu- ja tapahtumakaupunkina*

Asianosaisten kuuleminen

Myllysaaressa tukikohtaa pitävä Lahden purjehdusseura ry on osallistettu raittisoltojen ja p-alueen suunnitteluun sähköpostitse ja yhteisten kokousten

muodossa. P-alueen katusuunnitelmaluonnos ja raittisiltojen yleispiirustusluonnokset olivat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla ja Lahti-pisteellä 27.4.2025-9.4.2025 välisenä aikana. Suunnitelmista ei saapunut nähtävilläolon aikana muistutuksia.

Lahden purjehdusseura ry:lle lähetettiin lausuntopyyntö sähköpostitse 28.3.2025. Lahden Purjehdusseura ry:n vastasi lausuntopyyntöön 10.4.2025.

Lausunnossa LPS ry toteaa, että seura on osallistunut aktiivisesti suunnittelutyöhön ja että suunnitelmat noudattavat pääosin kokouksissa sovittuja ja hyväksytyjä asioita. Raittisiltojen osalta lausunnossa todetaan sovittu ajankohta siltojen käytön estymiselle 15.9.2025-30.4.2026 välisenä aikana ja että LPS ry:n edustaja osallistuu työmaakokouksiin.

Myllysaarenkadun p-alueen osalta LPS ry pyytää lausunnossaan kiinnittämään huomioita seuraaviin asioihin:

- koko alueen käytön hyödyntäminen P-alueeksi kaavan salliman maksimikoon mukaisesti

Vastine: Suunnitelmassa on maksimoitu LP-alueen käyttö pysäköintiin, säilyttäen nykyinen jalankulun ja pyöräilyn kulkuyhteys Tapanilasta Myllysaareen

- mahdollisten korvaavien puuistutusten suunnittelu välisaarille tai Myllysaareen

Vastine: Istutettavien puiden suunnittelu on käynnissä

- läpiajettavuuden maksimoinnin huomioiminen

Vastine: Läpiajettavuus otetaan huomioon myös rakennussuunnittelussa

- liikenteenjakajien/vast korokkeiden poistaminen tai vähintään pienentäminen minimikokoon edellisen huomioimiseksi ja kokonaiskäytettävyyden lisäämiseksi

Vastine: Läpiajettavuutta on parannettu suunnittelun aikana ja parannetaan rakennussuunnittelun aikana pienillä muutoksilla

- lumikuormien auraamisen suunnittelu toteutettavaksi alueen laitamille

Vastine: Tarvittava lumitila otetaan huomioon suunnitelmissa

- P-alueen ja Myllysaaren raitin korkeuseron huomioiminen viestiksi käyttäjille, ettei kävelytie ole yleisesti autoilijoiden käytössä, vaan toimii ainoastaan erityisissä tilanteissa ajoratana

Vastine: P-alueen ja raitin välille sijoitettavan reunakiven mahdollisuutta tarkastellaan rakennussuunnitelmavaiheessa

- alueen liikennemerkistön jatkosuunnittelu yhdessä LPS:n kanssa alueen toimivuuden ja käytettävyyden varmistamiseksi

Vastine: LPS ry pidetään jatkossakin mukana liikenteenohjauksen suunnittelussa

Lautakunnan toimivalta asiassa perustuu Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/01 Kaupunkiympäristön erillissääntöjen toimivaltataulukkaan.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote ilman liitteitä: asianosaiset

Kaupunkitekniikka / projektipäällikkö

Kaupunkisuunnittelu / suunnittelupäällikkö

Liitteet

- 21 Katusuunnitelma Myllysaarenkadun pysäköintialue
- 22 Tyyppipoikkileikkaus Myllysaarenkadun pysäköintialue
- 23 Katusuunnitelmaselostus Myllysaarenkadun pysäköintialue
- 24 Liikenteenohjaussuunnitelma Myllysaarenkatu
- 25 Liikennemerkkiluettelo Myllysaarenkatu
- 2 Yleispiirustus Myllysaaren raittisilta 1
- 6
- 27 Yleispiirustus Myllysaaren raittisilta 2
- 28 Yleispiirustus Myllysaaren raittisilta 3
- 2 Lausunto, Myllysaaren sillat U-3463, U-3464 ja U-3465 suunnittelu, Lahden Purjehdusseura
- 9 ry

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 54

Katinpuiston leikkialueen puistosuunnitelma

356/10.03.01.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnitteluhortonomi Anniina Saimakoski p.044 482 578

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Katinpuiston leikkialueen puistosuunnitelman (2025-30-101-P).

Perusteluosa

Tiivistelmä

Katinpuiston leikkialue kunnostetaan kokonaisuudessaan. Suunnittelussa on hyödynnetty asukkailta saatuja ideoita ja toiveita mahdollisimman laajasti. Leikkialueelle tulee monipuolisia verkkokiipeilyvälineitä, uusia keinoja sekä pienemmille lapsille tasapainoiluun ja hiekkaleikkeihin välineitä. Viereiseen pieneen metsikköön rakennetaan seikkailupolku. Puiston kunnostuksen alustava kustannusarvio on 185 000 €.

Suunnitelman lähtökohdat

Katinpuiston leikkialue sijaitsee asemakaavan mukaisella leikkikenttä (VK) alueella Ahtialassa, Lahden 13. kaupunginosassa. Puisto rajautuu kevyen liikenteen reitteihin sekä sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten (YS) sekä kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueisiin (YK-1).

Puistosuunnitelmassa on esitetty leikkialueen saneeraus.

Leikkialueen saneeraus perustuu vuonna 2018 Teknisen ja ympäristölautakunnan hyväksymään palveluverkkotarkasteluun, jonka mukaisesti tavoitteena on asuinalueittain yhden isomman leikkialueen kehittäminen, vaikka leikkialueita on määrällisesti vähemmän. Katinpuiston lähialueella tiivis leikkialueiden palveluverkko ja leikkialueista poistetaan tänä vuonna kolme; Potilanpuiston, Kivisillan ja Herrasmannin pihakatuja leikkialueet.

Suunnitelman sisältö

Katinpuiston leikkialue on pinta-alaltaan laaja ja on saavutettavissa hyvin kevyen liikenteen reittejä ja puistokäytäviä pitkin. Leikkialueen välineet ovat välttävässä kunnossa, muut kalusteet ja varusteet ovat tyydyttävässä kunnossa. Alueen yleisilme on avoin, mutta ei kovin houkutteleva. Kasvillisuus on painottunut reuna-alueille, muutamia yksittäisiä puita lukuun ottamatta.

Suunnittelussa on otettu asukkaat mukaan jo ennen luonnoksen laatimista ja heiltä on kysytty ideoita ja toiveita leikkialueen kehittämiseksi Oma Lahti-sivustolla 16.10.-17.11.2025.

Asukkaiden toiveesta leikkialueelle on suunnitelmassa esitetty haastavampiin leikkeihin pyörivä verkkokiipeilyväline sekä monipuolinen verkkokiipeilyväline liukumäellä. Ensin mainittu soveltuu myös pienemmille leikkijöille, joille suunnitelmassa on esitetty myös tasapainoa kehittäviä jousivälineitä sekä monitoimiväline, johon on yhdistetty hiekkalaatikko. Alueella säilytetään nykyinen pesäkeinu sekä lisätään toinen keinuteline.

Leikkialueen viereiseen pieneen metsikköön rakennetaan seikkailupolku, jonka varteen asennetaan maakiviä, jotka maalataan eläinhahmoiksi.

Puiston laaja kivituhkapintainen pelikenttä säilyy entisellään. Kenttää kiertävän aidan länsireunalle uusitaan huolto- ja käyntiportti. Leikkialueelta pohjoiseen Ahtialanraitille yhdistyvää polkua kunnostetaan ja siten parannetaan alueen kulkuyhteyksiä.

Leikkialue säilyy nykyisellä sijainnillaan, joka vähentää pohjarakentamisen tarvetta ja siten rakentamiskustannuksia sekä hiilijalanjälkeä. Leikkialueella käytetään pintamateriaalina putoamisalueilla ekologista turvahaketta ja alueelta poistettavat turvasorat käytetään seikkailupolun pohjaamiseen. Leikkialueen käytävät ja polut toteutetaan kivituhkapintaisina.

Kasvillisuutta monipuolistetaan ja uusitaan hiekkakenttään rajautuvassa istutusryhmässä. Alueelle istutetaan myös lisää puita.

Alueen valaistus uusitaan kunnostuksen yhteydessä energiatehokkaaksi led-valaistukseksi.

Katinpuiston leikkialueen kunnostuksen alustava kustannusarvio on 185 000 €.

Leikkialueen kunnossapito on normaalia hanketta vastaavaa, eikä aiheuta merkittäviä lisäkustannuksia. Leikki- ja oleskelualueiden kunnossapitoluokka on R3 (käyttöviheralue). Katinpuisto on saavutettavissa kevyen liikenteen reittejä pitkin, jotka ovat talvikunnossapidettäviä ja säilyvät nykyisellään.

Soihtupuiston leikkialueen puistosuunnitelma toteuttaa Lahden kaupungin strategiaa:

- *Lahti on hiilineutraali 2025.*
- *Kiertotalous-liiketoiminta kasvaa.*
- *Tuemme lapsiperheitä, vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tarjoamme terveelliset ja turvalliset oppimisen ja kasvun ympäristöt.*

- *Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat.*
- *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.*

Asianosaisten kuuleminen

Katinpuiston leikkialueen kehittämisestä on tehty Oma Lahti-sivustolla kysely 16.10 - 17.11.2024 ja puistosuunnitelman luonnos oli nähtävillä 27.3.-9.4.2025.

Puistosuunnitelmasta ei saapunut muistutuksia nähtävillä olon aikana.

Lautakunnan toimivalta asiassa perustuu Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/01 Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukkoon.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote ilman liitteitä: asianosaiset

Kaupunkitekniikka /projektipäällikkö

Kaupunkitekniikka /suunnittelupäällikkö

Liitteet

30 Katinpuiston leikkialue, puistosuunnitelma, piirustusnumero 2025-30-101-P

31 Katinpuiston leikkialue, puistosuunnitelmaselostus

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 55

Patomäenpuiston leikkialue 1 puistosuunnitelma

357/10.03.01.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnitteluhortonomi Anniina Saimakoski p.044 482 578

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Patomäenpuiston leikkialue 1 puistosuunnitelman (2025-29-101-P).

Perusteluosa

Tiivistelmä

Patomäenpuiston leikkialuetta 1 kunnostetaan tuomalla sinne asukasäänestyksessä voittajiksi valitut leikkivälineet. Leikkialue laajenee hieman ja alueen viihtyisyyteen panostetaan istuttamalla alueelle uusia puita ja parantamalla leikkimahdollisuuksia. Puiston kunnostuksen alustava kustannusarvio on 55 000 €.

Suunnitelman lähtökohdat

Patomäenpuiston leikkialue 1 sijaitsee Launeella, Lahden 24. kaupunginosassa. Leikkialue rajautuu omakotirakennusten tai muiden enintään kahden perheen talojen korttelialueeseen (AO22). Leikkialue on asemakaavan mukaisella

luonnontilaisella puistoalueella (PL), jolle on osoitettu palloilukenttä (UP). Puisto jatkuu Naakankadun eteläpuolella, johon on osoitettu leikkikenttä (UP). Tätä leikkikenttää ei ole toteutettu. Nykyinen leikkialue on saavutettavissa hyvin kevyen liikenteen reittejä pitkin. Puistosuunnitelmassa on esitetty leikkialueen saneeraus.

Leikkialueen saneeraus perustuu vuonna 2018 Teknisen ja ympäristölautakunnan hyväksymään palveluverkkotarkasteluun, jonka mukaisesti tavoitteena on asuinalueittain yhden isomman leikkialueen kehittäminen, vaikka leikkialueita on määrällisesti vähemmän. Patomäen alueella on ollut aiemmin melko tiivis leikkialueiden palveluverkko ja sieltä on poistettu kaksi leikkialuetta vuonna 2023; Peipposenpuiston leikkialue ja Patomäenpuiston leikkialue 2.

Suunnitelman sisältö

Patomäenpuiston leikkialue 1 on pinta-alaltaan laaja ja sen välineet ja muut varusteet ovat hyvässä kunnossa. Kasvillisuus rajautuu pääosin puiston reunoille metsikköalueina sekä muutamina yksittäispuina avoimelle nurmialueella.

Leikkialueen kehittämisestä on tehty Oma Lahti -sivustolla äänestys 25.11.–8.12. 2024. Äänestyksessä oli valittavana kolme vaihtoehtoa uusista, puistoon sijoitettavista leikkivälinetyypeistä. Äänestyksen voittajavälineet, iso karuselli ja vaijeriliuku, on esitetty puistosuunnitelmassa.

Leikkialueen nykyiseen keinutelineeseen vaihdetaan yläpuomi ja asennetaan siihen pesäkeinu. Alueen kunnostuksen yhteydessä puistosta poistetaan huonokuntoisia puita ja istutetaan uusia alueen monimuotoisuutta lisäten. Lisäksi asennetaan uusi puunympäryspenkki.

Uusien välineiden alle käytetään ekologista turvahaketta ja alueelle lisätään yksi uusi valaisin.

Patomäenpuiston leikkialue 1 kunnostuksen alustava kustannusarvio on 55 000 €. Leikkialueen kunnossapito on normaalia hanketta vastaava, eikä aiheuta

merkittäviä lisäkustannuksia. Leikki- ja oleskelualueiden kunnossapitoluokka on R3 (käyttöviheralue). Patomäenpuiston leikkialue 1 on saavutettavissa puistokäytäviä pitkin, jotka eivät ole talvikunnossapidettäviä.

Patomäenpuiston leikkialue 1 puistosuunnitelma toteuttaa Lahden kaupungin strategiaa:

- *Tuemme lapsiperheitä, vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tarjoamme terveelliset ja turvalliset oppimisen ja kasvun ympäristöt.*
- *Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat.*
- *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.*

Asianosaisten kuuleminen

Puiston kehittämiseksi asukkaille järjestettiin äänestys leikkivälinetyypeistä Oma Lahti -sivustolla 25.11.- 8.12.2024 ja puistosuunnitelman luonnos oli nähtävillä 27.3.- 9.4.2025. Puistosuunnitelmasta ei saapunut muistutuksia nähtävillä olon aikana.

Lautakunnan toimivalta asiassa perustuu Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/01 Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukkoon.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote toimitetaan ilman liitteitä: asianosaiset,
Kaupunkitekniikka /projektipäällikkö
Kaupunkisuunnittelu /suunnittelupäällikkö

Liitteet

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

- 32 Patomäenpuiston leikkialue 1, puistosuunnitelma, piirustusnumero 2025-29-101-P
- 33 Patomäenpuiston leikkialue 1, puistosuunnitelmaselostus

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 56

Työohjelmamuutos 2 / 2025

4785/10.03.01.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kunnossapitopäällikkö Pasi Leppäaho p. 050 398 5729

projektipäällikkö Jani Tuhkanen p. 050 559 4102

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää käynnistää seuraavat hankkeet:

1. Kujalankadun päällystäminen, kustannusarvio 120 000 euroa
2. Mukkulan tapahtumapuiston huoltorakennuksen wc-kapasiteetti, kustannusarvio yli 50 000 euroa
3. Pirkonkadun saneeraus yhteistyössä Lahti Energia Oy:n kanssa, kustannusarvio 120 000 euroa
4. Vuorelankatu, Pirta-, Poppana- ja Juuttikatu (uudiskohteet) ja Kytölän Selkätie (saneeraus väli Helmikinkatu – Rukkikatu) katu- ja rakennussuunnitelmien laatiminen, kustannusarvio 80 000 euroa
5. Mytjäisten puisto alueen suunnittelu, kustannusarvio 60 000 euroa

Perusteluosa

Kujalankadulle on sen ensimmäisen vaiheen rakentamisen yhteydessä toteutettu kulutuskerroksen ensimmäinen kerros. Fazerille varatun tontin esirakentamisen yhteydessä katuun aiheutunut rasitus on rikkonut nykyisen päällysteen. Koska väyläosuus on tärkeä koko teollisuusalueen liikennöinnin näkökulmasta ja tuleva tontin rakentaminen asettaa sen kovan rasituksen alle, on selvintä toteuttaa lopullinenkin päällystepinta kuluvan vuoden aikana. Päällystettävä pinta-ala on noin 10 000 m² ja sen toteutusta esitetään elinvoimahankkeiden varauksesta.

Kaupunkitekniikan vastuualue vastaanottaa taajaan Mukkulan tapahtumapuiston infran ja palvelutason parantamisesta toiveita erityisesti tapahtuma-alueella tapahtumia järjestäviltä organisaatioilta. Tapahtuma-alueella on olemassa kiinteä rakennus, jossa on muutama wc-palvelupiste. Tapahtumajärjestäjien ensisijainen toive on parantaa ja laajentaa rakennuksen wc-palvelutasoa, palvelu koetaan erityisen tärkeäksi. Kaupunkitekniikan kunnossapitoyksikkö on valmistellut hankesuunnitelman tilakeskuksen asiantuntijoiden tuella siitä, miten kiinteitä wc-palveluita voi nykyisessä rakennuksessa laajentaa. Selvityksen perusteella kiinteiden wc-palveluiden laajentamiselle ei ole teknisiä esteitä, ja työn toteuttamiselle on valmiudet niin, että laajennus on toteutettuna ennen kesän 2025 ensimmäisiä festareita. Toteutukseen käytettäisiin työohjelmassa olevaa kohdentamatonta varausta.

Pirkonkatu on 240 metriä pitkä tonttikatu. Katu on vahvasti routiva ja kuntotilaltaan huono, myös kuivatuksessa on puutteita. Kadun alla kulkevaan Lahti Energia Oy:n kaukolämpölinjaan on kevään aikana tullut vuotoja. Vuotokorjauksen yhteydessä Lahti Energia on päättänyt korjata Pirkonkadun kaukolämpölinjastoa ainakin Sinikantiestä pohjoiseen (Pirkonkatu 1–8; pituus n 100 m). Kaukolämpötyön yhteydessä on järkevää uusia samalla myös routiva katurakenne kokonaan, jolloin sekä kustannukset että asukkaille syntyvä haitta saadaan minimoitua. Katurakenteen uusimisen alustava kustannusarvio on 120 000 euroa. Arvio perustuu

vastaavien kohteiden jälkilaskentatietoon. Rakentaminen on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 aikana ja siihen käytettäisiin vuodelle 2025 tarkoitettua kohdistamatonta määrärahaa.

Hankkeissa 4 ja 5 käynnistetään suunnittelutyö ja niissä käytetään työohjelman suunnittelutyöhön kohdistettua nimeämätöntä varausta. Suunnitteluhankkeista yleisesti:

- Vuorelankatu, Pirta-, Poppana- ja Juuttikatu ja Kytölän Selkätie sijaitsevat Kytölässä ja kohteet kuuluvat asemakaavoitettuun alueeseen. Suunnitelmat laaditaan, jotta asemakaavanmukaiset kadut voidaan rakentaa ja luovuttaa osa alueesta talorakentajille. Rakentamista on alustavasti kaavailtu vuodelle 2026.
- Mytjäisten rannan ja puistoalueen toteutus ajoittuu vuodelle 2026 ja tarkoituksena on mm. uusia käyttöikänsä päähän tullut laituri ja hyppytorni

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 57

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

vs. kaupunkikehitysjohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset
ajalta 13.3.–16.4.2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 23.04.2025

§ 58

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

vs. kaupunkikehitysjohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 43, § 44, § 45, § 46, § 47, § 48, § 49, § 51, § 52, § 57, § 58

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläi: § 50, § 56

nro 5

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,

Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä**

oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana

eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

puh. 03 814 2214

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä.
Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille
oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 53, § 54, § 55

Valitusosoitus, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.00–16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\).](#)

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

nro 5

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Lahden kaupunki

Harjukatu 31, PL 202

15101 Lahti

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3